

ÎNCHEIERE

29 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță, Galina Stratulat

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Cernenchii Vladimir, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cernenchii Vladimir împotriva Întreprinderii Municipale Regia „Apă-Canal Bălți” cu privire la apărarea drepturilor consumatorilor, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 22 decembrie 2015, prin care a fost admis apelul declarat de Cernenchii Vladimir, casată hotărîrea primei instanțe și pronunțată o nouă hotărîre, prin care acțiunea a fost respinsă

c o n s t a t ă

La 05 martie 2014 Cernenchii Vladimir a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” cu privire la apărarea drepturilor consumatorului.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 24 decembrie 2013 ÎM Regia „Apă - Canal Bălți” a încheiat cu reclamantul contractul nr. 6072 privind furnizarea apei potabile, fără însă a discuta cu el în prealabil conținutul și condițiile contractului.

Deoarece contractul nominalizat este în detrimentul său, în calitate de consumator la 21 ianuarie 2014 a întocmit un proces-verbal de divergențe.

În cererea prealabilă din 21 ianuarie 2014 a solicitat examinarea procesului-verbal respectiv și admiterea pretențiilor înaintate.

La 06 februarie 2014 a recepționat decizia pîrîtului pe marginea examinării procesului-verbal de divergențe, în baza căruia au fost admise doar o parte din cerințele înaintate.

Consideră că prin refuzul de a admite integral cerințele expuse în procesul-verbal de divergențe din 21 ianuarie 2014, ÎM Regia „Apă - Canal Bălți” i-a încălcat un șir de drepturi în calitate de consumator, garantate prin lege și anume art. 6 (5), lit. d), art. 16(11) lit. b) din Legea cu privire la protecția consumatorului, art. 4 alin. (2) din Legea privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii.

Pîrîtul a încălcat și prevederile pct. 2.1 lit. a) al contractului privind furnizarea apei potabile, prin faptul că nu a inclus în acesta caracteristicile de calitate a apei furnizate către consumator, precum și pct. 2.1 lit. c) al contractului care prevede informarea consumatorului cu cel puțin 24 ore despre încetarea temporară a furnizării apei potabile în legătură cu lucrările tehnice prin intermediul mass-media. Pîrîtul în

cazul dat nu a indicat în contract la care anume post de televiziune va fi derulat anunțul.

Consideră ilegală și clauza contractuală prevăzută la pct.2.1 lit. f), deoarece pîrîtul prin aceasta și-a asumat răspunderea sub formă de micșorare a plăților doar pentru cazurile cînd vor fi încălcate termenele și volumul serviciilor prestate, însă nu a stabilit și răspunderea pentru furnizarea apei potabile de calitate necorespunzătoare, pe care de fapt este obligat să o furnizeze.

Nu este de acord nici cu clauza contractuală prevăzută la pct.3.1 lit. b), din cauza că îl lipsește pe reclamant de dreptul de a verifica temeinicia majorării tarifului și dreptul de a contesta majorarea tarifului în modul prevăzut de lege. Totodată, prin pct. 4.2 al contractului, care este la fel unul ilegal, furnizorul i-l lipsește pe consumator de posibilitatea de a studia în prealabil modificările operate de către acesta și de a le negocia.

ÎM Regia „Apă - Canal Bălți” nu a specificat care anume tip de apometru din numărul celor incluse în Registrul de Stat al mijloacelor de măsurare corespunde condițiilor tehnice și urmează a fi instalat în apartamentul reclamantului.

În această ordine de idei, neindicînd însăși condițiile tehnice care se înaintează pentru instalarea apometrului, i-a fost încălcat dreptul la alegerea personală a tipului apometrului din numărul celor prevăzute de actele normative în vigoare permise pentru exploatare.

Cere reclamantul admiterea acțiunii și:

- recunoașterea ca fiind ilegală a clauzei 2.1 lit. a) a contractului nr.6072 din 24 decembrie 2013, din motiv că în conținutul acesteia lipsesc caracteristicile de calitate a apei și obligarea pîrîtului la includerea tuturor caracteristicilor de calitate a apei stabilite de Standardul de Stat 2874-82;

- recunoașterea ca ilegală a clauzei 2.1 lit. c) a contractului nr.6072 din 24 decembrie 2013, cu obligarea pîrîtului la includerea denumirii corecte al postului de televiziune pentru informarea consumatorilor, nu mai tîrziu de 24 ore, despre termenii deconectării temporare a furnizării apei în legătură cu efectuarea lucrărilor planificate, cu excluderea cazurilor de avariere și la informarea consumatorilor în cazul adresării telefonice a acestora la serviciul de avarie a întreprinderii despre măsurile întreprinse pentru înlăturarea defecțiunilor produse în timpul efectuării lucrărilor planificate de către pîrîta și situațiilor de avariere;

- recunoașterea ca fiind ilegală a clauzei 2.1 lit. f) a contractului nr.6072 din 24 decembrie 2013 din motivul lipsei în conținutul acesteia a răspunderii pîrîtului pentru furnizarea apei de calitate necorespunzătoare, cu includerea a art. 18(13) (7) din Legea privind protecția consumatorului care stabilește condițiile micșorării prețului pentru necorespunderea produsului și art. 14 pct. b), art. 16 alin. (1) al Legii privind apa potabilă, prin care este stabilită răspunderea pentru furnizarea apei potabile care nu corespunde normelor sanitaro-igienice și garantează recuperarea prejudiciului cauzat sănătății persoanelor în rezultatul consumării apei din sistemul de aprovizionare cu apă potabilă;

- recunoașterea ca fiind ilegală a clauzei 3.1 lit. b) a contractului nr.6072 din 24 decembrie 2013 în partea în care este stabilit că în cazul modificării tarifului pentru apă în timpul acționării contractului, în obligația consumatorului se pune achitarea avizelor de plată conform noilor tarife din momentul intrării acestora în vigoare cu includerea următorului conținut: „consumatorul are dreptul la achitarea produselor

achiziționate, serviciilor în mărimea unei sume fixe stabilite din timp, majorarea prețului incipient se admite doar cu acordul consumatorului”;

- recunoașterea ilegală a clauzei 4.2 a contractului nr.6072 din 24 decembrie 2013 și obligarea pârîtului să includă în conținutul contractului dreptul său la includerea modificărilor și completărilor în contract, coordonate individual cu consumatorul;

- recunoașterea ilegală a clauzei 6.1 lit. a) a contractului nr.6072 din 24 decembrie 2013 în partea ce ține de dreptul pârîtului la alegere pentru consumatori a apometrului din numărul celor incluse în Registrul de stat a mijloacelor de măsurare cu includerea în conținutul clauzei a prevederilor art. 16(11) din Legea cu privire la protecția consumatorilor, dreptul la alegerea personală a tipului apometrului din numărul celor prevăzute de actele normative în vigoare permise pentru exploatare.

La 02 iunie 2014, 29 iunie 2015 și 01 iulie 2015 reclamantul a depus cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat recunoașterea drept legală a includerii modificărilor și completărilor în contractul nr. 6072 din 24 decembrie 2013.

Prin hotărîrea Judecătorei Bălți din 09 iunie 2014, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 17 martie 2015, a fost admis apelul declarat de Cernenchii Vladimir, casată hotărîrea judecătorei Bălți din 09 iunie 2014 și restituită pricina la rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată în procedura contenciosului administrativ.

Prin hotărîrea Judecătorei Bălți din 15 iulie 2015, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 22 decembrie 2015, a fost admis apelul declarat de Cernenchii Vladimir, casată hotărîrea primei instanțe și pronunțată o nouă hotărîre, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 14 aprilie 2016 Cernenchii Vladimir a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 22 decembrie 2015 și restituirea pricinii la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia aplicată, nu a aplicat legea care trebuia aplicată, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, nu a cercetat și apreciat probele din dosar.

Indică că, conform contractului nr. 6072 din 24 decembrie 2013 consumatorul are dreptul la modificarea și completarea clauzelor în contractul de furnizare a serviciului.

Totodată, art. 18 lit. d) al Legii din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare prevede dreptul consumatorului să inițieze modificarea și completarea contractului de furnizare a serviciului și/sau a anexelor acestuia prin acorduri adiționale, inclusiv în cazul în care apar prevederi noi în actele legislative și în alte acte normative în domeniu.

Conform art. 5 lit. d) a Legii cu privire la protecția consumatorului, acesta are dreptul la informații complete, corecte și precise privind produsele, serviciile achiziționate.

Respectiv în pct. 2.1 a) a contractului nr.6072 din 24 decembrie 2013 urmau a fi incluse caracteristicile de calitate a apei stabilite de Standardul de Stat 2874-82, or

art. 11 lit. b) prevede că la încheierea contractelor se va beneficia de o redactare clară și precisă a clauzelor contractuale, inclusiv a celor privind caracteristicile calitative și condițiile de garanție, indicarea exactă a prețului sau tarifului, precum și stabilirea cu exactitate a condițiilor de credit și a dobânzilor.

Mai indică că, Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare prevede la art. 26 alin. (5) că, tipul concret de contor care urmează a fi instalat se selectează de către operator conform modelelor aprobate și incluse în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare al Republicii Moldova, cu indicarea parametrilor și caracteristicilor tehnice ale acestora în condițiile tehnice prevăzute în contractul încheiat între consumator și operator, fapt ce nu a fost realizat de către intimat.

Din aceste considerente refuzul intimatului de a admite cerințele reclamantului dă dovadă de o practică comercială incorectă în adresa lui Cernenchii Vladimir prevăzută în art. 10¹ a Legii privind protecția consumatorului din 13 martie 2003.

Examinînd temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Cernenchii Vladimir nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației

prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Cernenchii Vladimir, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Cernenchii Vladimir ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursul declarat de Cernenchii Vladimir se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Galina Stratulat